

Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh tại các trường Tiểu học, huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Vũ Thị Thảo*

*HVCH, Học viện Khoa học Xã hội

Received: 5/01/2024; Accepted: 15/01/2024; Published: 9/3/2024

Abstract: The article proposes some measures to manage testing and assessment activities of students' learning outcomes at primary schools in Thanh Tri district, Hanoi city to meet the requirements of the 2018 general education program in order to improve High quality and effective education and training to meet current educational innovation requirements.

Keywords: Management and inspection activities

1. Đặt vấn đề

Theo xu thế của đổi mới đánh giá giáo dục trên thế giới, Việt Nam cũng có những đổi mới mạnh mẽ. Trong đổi mới giáo dục hiện nay, đánh giá không còn quá thiên lệch vào mục tiêu điểm số, báo cáo thành tích mà coi trọng hơn vào việc động viên, khuyến khích tích cực và vượt khó trong học tập, rèn luyện của học sinh. Trong đánh giá coi trọng cả thành tích học tập và rèn luyện của học sinh, điều này đặc biệt đúng với đối tượng HSTH.

Phòng GD&ĐT huyện Thanh Trì luôn quan tâm đến việc chỉ đạo, xây dựng và nâng cao chất lượng dạy và học, trong đó đặc biệt chú ý đến chất lượng học tập của HSTH và luôn đi đầu trong công cuộc đổi mới. Tuy nhiên, sự đổi mới nào cũng có thể gặp phải những rào cản. Trong khi đó quản lý ĐGHS tiểu học đang được các nhà QLGD thực hiện theo quy định. Tuy nhiên, việc quản lý còn thiếu đồng bộ, chưa hiệu quả. Các tài liệu hướng dẫn còn rất ít, chung chung và thiếu cụ thể. Dẫn đến nhiều tình huống xảy ra trong quá trình quản lý ĐGHS chưa được giải quyết triệt để. Làm thế nào để các nhà trường tiểu học Hà Nội nói chung và Huyện Thanh Trì nói riêng thực hiện tốt đánh giá HSTH theo đúng tinh thần đổi mới là vấn đề mang tính cấp thiết và cần được nghiên cứu dưới góc độ của khoa học QLGD nhằm nâng cao chất lượng dạy học tiểu học, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện GD&ĐT hiện nay của thành phố.

Bài báo đề xuất một số biện pháp Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh tại các trường tiểu học huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018 nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh Tiểu học

Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS là lĩnh vực quản lý, điều phối việc thực hiện nhiệm vụ giảng dạy của GV và nhiệm vụ học tập rèn luyện của HS trên cơ sở chấp hành các quy định, quy chế thi và KT, các điều lệ, các nội quy, các chế độ của GV và HS. Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS là lĩnh vực quản lý con người, là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch đảm bảo tính pháp lý của nhà quản lý giáo dục (Hiệu trưởng) và GV, HS trong quá trình dạy học nhằm xác định tri thức của HS nắm được so với yêu cầu của chương trình, với yêu cầu của giáo dục đào tạo để hình thành và phát triển nhân cách, thực hiện mục tiêu giáo dục, đánh giá đề ra, vừa là điều kiện để thực hiện tốt quá trình dạy - học; vừa là tiền đề, vừa là điều kiện để thực hiện quá trình quản lý tiếp theo. Vì vậy, quản lý kiểm tra, đánh giá KQHT của HS là khâu không thể tách rời trong công tác quản lý của người Hiệu trưởng.

2.2. Biện pháp Quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh tại các trường Tiểu học, huyện Thanh Trì, thành phố Hà Nội đáp ứng Chương trình giáo dục phổ thông 2018

2.2.1. Tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về tầm quan trọng của KTĐG kết quả học tập của học sinh đáp ứng yêu cầu của CTGDPT 2018

Hiệu trưởng nhà trường xây dựng kế hoạch tổ chức các hoạt động giáo dục nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh TH đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018 và triển khai đến từng đơn vị chức năng, từng tổ chuyên môn và từng giáo viên.

Chỉ đạo các tổ chuyên môn thực hiện một cách đồng bộ và quyết liệt các hoạt động giáo dục tuyên truyền nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh TH.

Công tác giáo dục, tuyên truyền nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh TH cần được thực hiện dưới nhiều hình thức như: Thông qua đường công văn, thư điện tử, website của nhà trường, của tổ chuyên môn; Thông qua hội thảo khoa học, hội nghị tổng kết dạy học, giao ban của nhà trường; Thông qua sinh hoạt của tổ chuyên môn, sinh hoạt của các tổ chức đoàn thể; Thông qua các buổi tập huấn, bồi dưỡng thường xuyên, bồi dưỡng theo chuyên đề.

Đồng thời ban giám hiệu nhà trường phải thường xuyên kiểm tra, đánh giá và giám sát công tác giáo dục tuyên truyền nâng cao nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh TH trên cơ sở đó mà có những biện pháp điều chỉnh kịp thời.

2.2.2. Xác định mục tiêu và xây dựng kế hoạch kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh thống nhất với chương trình giáo dục phổ thông 2018

Một là, đối với Hiệu trưởng nhà trường. Hiệu trưởng nghiên cứu, cập nhật các văn bản chỉ đạo và các tài liệu liên quan để nắm được các quy định cũng như xu thế đổi mới KTĐG kết quả học tập của HS tiểu học hiện nay. Từ những căn cứ về ĐGHS, Hiệu trưởng xây dựng quy trình KTĐG kết quả học tập của HS của nhà trường. Khi xây dựng quy trình kiểm tra đánh giá, Hiệu trưởng cần xét đến đặc điểm của trường (về chương trình nội dung dạy học, giáo dục, giáo viên, học sinh, cơ sở vật chất bảo đảm, kết quả ĐGHS năm học trước, ...). Trong xây dựng quy trình kiểm tra đánh giá, Hiệu trưởng cần sử dụng nhiều nguồn thông tin, có thể tham khảo ý kiến của các lực lượng trong nhà trường (Phó Hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn, giáo viên). Quy trình kiểm tra đánh giá được xây dựng cần rõ các bước, ở mỗi bước cũng cần cụ thể về thời gian, cách thực hiện, phân công trách nhiệm,...

Sau khi xây dựng dự thảo quy trình KTĐG kết quả học tập của HS, Hiệu trưởng cần công khai tới toàn thể cán bộ, giáo viên và nhân viên nhà trường để lấy ý kiến đóng góp. Những góp ý sẽ được tổng hợp, xem xét để chỉnh sửa quy trình đánh giá nếu cần. Sau đó, quy trình đánh giá sẽ được Hiệu trưởng nhà trường ban hành dưới dạng văn bản. Thông qua họp Hội đồng nhà trường, quy trình kiểm tra đánh giá sẽ được triển khai tới toàn thể cán bộ, giáo viên, nhân viên của nhà trường để thực hiện. Cần quán triệt việc

ng nghiêm túc thực hiện quy trình KTĐG kết quả học tập của HS, tuân thủ các bước trong quy trình đã xây dựng.

Trong quá trình triển khai quy trình KTĐG kết quả học tập của HS, Hiệu trưởng nhà trường cần có sự kiểm tra, giám sát. Ngoài trực tiếp thực hiện, Hiệu trưởng nhà trường cần kết hợp với Phó Hiệu trưởng, Ban Kiểm tra nội bộ, Ban Thanh tra nhân dân để thực hiện công việc này. Cần lắng nghe ý kiến của các bộ phận và giáo viên về những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện để kịp thời có biện pháp tháo gỡ, hỗ trợ. Cũng có thể có những điều chỉnh quy trình ĐGHS của trường nếu cần sao cho phù hợp với tình hình thực tế.

Hai là, đối với tổ trưởng chuyên môn. Tổ trưởng chuyên môn là người chịu trách nhiệm với Hiệu trưởng nhà trường về các hoạt động của tổ. Căn cứ vào quy trình KTĐG kết quả học tập của HS của trường, tổ trưởng tiến hành họp tổ chuyên môn quán triệt việc thực hiện đến từng giáo viên trong tổ. Cùng với đồng nghiệp, tổ trưởng chuyên môn cần bàn bạc, thống nhất các biện pháp thực hiện quy trình KTĐG kết quả học tập của HS căn cứ vào đặc điểm của tổ mình phụ trách. Trong suốt quá trình thực hiện quy trình đánh giá HSTH, tổ trưởng chuyên môn cần theo dõi, giám sát và kiểm tra việc thực hiện của giáo viên trong tổ. Tùy vào tình hình thực tế, tổ trưởng chuyên môn có những đề xuất với Ban Giám hiệu để giải quyết những vấn đề có liên quan đến thực hiện quy trình.

Ba là, đối với giáo viên. Tất cả giáo viên của trường đều phải thực hiện nghiêm túc và thống nhất kế hoạch KTĐG kết quả học tập của HS đã được Hiệu trưởng ban hành. Ở cấp tiểu học có giáo viên dạy các môn cơ bản (Toán, Tiếng Việt,...) và giáo viên chuyên biệt (dạy các môn Âm nhạc, Mĩ thuật, Tiếng Anh, Tin học, Thể dục). Tùy vào vị trí công việc, môn học mà mình phụ trách, giáo viên cần nghiên cứu kỹ các bước trong kế hoạch để hiểu và nắm vững, thực hiện đúng yêu cầu. Trong quá trình thực hiện, không tránh khỏi những khó khăn, giáo viên cần học hỏi kinh nghiệm từ đồng nghiệp cũng như có những đề xuất, yêu cầu hỗ trợ để hoàn thành nhiệm vụ.

Bốn là, đối với nhân viên nhà trường. Không trực tiếp giảng dạy, đứng lớp nhưng nhân viên trong trường cũng góp phần không nhỏ vào việc thực hiện kế hoạch KTĐG kết quả học tập của HS. Nhân viên nhà trường cần hỗ trợ tích cực các hoạt động thực hiện KTĐG kết quả học tập của HS của trường. Nhân viên nhà trường cũng là lực lượng tham gia vào các bước đánh giá.

2.2.3. Chỉ đạo đổi mới phương pháp và hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh theo yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018

Một là, đưa nội dung đổi mới thực hiện nội dung, phương pháp và kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của HSTH vào các buổi họp chuyên môn của trường, của tổ chuyên môn. Trong các buổi họp chuyên môn của trường, Hiệu trưởng nhà trường quán triệt thực hiện nội dung, phương pháp và kỹ thuật đánh giá HSTH tới toàn thể giáo viên trong trường và yêu cầu nghiêm túc thực hiện. Các nội dung có liên quan cũng cần đưa ra trao đổi thường xuyên. Tổ trưởng chuyên môn cũng cần chú trọng đưa nội dung này vào các buổi họp chuyên môn của tổ.

Dự giờ, thăm lớp, rút kinh nghiệm. Trong chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp và kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của HS, Ban Giám hiệu nhà trường cũng cần thường xuyên dự giờ, thăm lớp để quan sát, kiểm tra quá trình thực hiện của giáo viên. Trong khi lên lớp, giáo viên sẽ thể hiện nội dung cũng như phương pháp và kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của HS. Đánh giá thường xuyên của giáo viên biểu hiện qua lời nói, qua cách ghi nhận xét vào bài làm của học sinh, qua các câu hỏi của giáo viên với học sinh. Chủ thể quản lý đánh giá cũng quan sát được nội dung KTĐG kết quả học tập của HS về kiến thức, kỹ năng, hành vi hay năng lực, phẩm chất có được giáo viên thực hiện đúng, phù hợp với môn học, tiết học và với học sinh chưa. Qua dự giờ thăm lớp, Ban Giám hiệu cần có sự góp ý để giáo viên giúp kinh nghiệm thực hiện tốt hơn việc đổi mới nội dung, phương pháp và kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của HS.

Hai là, mỗi trường tiểu học, mỗi bộ môn cần xác định những vấn đề trọng tâm, then chốt cần đổi mới phù hợp với điều kiện của mỗi trường mỗi tổ bộ môn. Trên cơ sở quán triệt quan điểm, chỉ đạo đổi mới giáo dục nói chung, đổi mới KTĐG kết quả học tập của HS nói riêng, trên cơ sở trình độ giáo viên, các điều kiện hiện có các trường tiểu học cần lựa chọn, xác định cho mình một số nội dung đổi mới ở phạm vi cấp trường, bộ môn để mang lại hiệu quả thiết thực, làm chuyển biến được tình hình như thiết kế bài dạy của giáo viên, chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy của giáo viên trên lớp, ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy của giáo viên hay tập trung đổi mới cách xem xét, cách làm trong KTĐG kết quả học tập của HS; cải tiến nội dung, phương pháp và kỹ thuật đánh giá, thay đổi cách nhận xét học sinh...

Ba là, thường xuyên tổ chức các chuyên đề, tập huấn bồi dưỡng kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của

HS cho giáo viên.

Hiệu trưởng nên tổ chức các chuyên đề, tập huấn về đổi mới thực hiện nội dung, phương pháp và kỹ thuật đánh giá để giáo viên nghiên cứu, trao đổi, học tập kinh nghiệm cũng như rút kinh nghiệm những nội dung đánh giá thực hiện chưa tốt và đi đến thống nhất. Có thể mời chuyên gia tập huấn các nội dung này cho giáo viên.

Một mặt, trong mỗi giai đoạn, thời kỳ với sự thay đổi về chủ trương, chỉ đạo, yêu cầu và nội dung đánh giá người học khác nhau. Mặt khác, ở các trường tiểu học, việc thường xuyên bổ sung những giáo viên chuyển từ nơi khác đến hoặc giáo viên mới ra trường nên cần thiết phải bồi dưỡng kỹ thuật KTĐG kết quả học tập của HS. Với chức năng nhiệm vụ dạy học, mỗi giáo viên thường xuyên thực hiện nhiệm vụ KTĐG kết quả học tập của HS diễn ra thường ngày nhưng năng lực, kỹ năng nghiệp vụ tiến hành hoạt động dạy của mỗi giáo viên khác nhau nên cần thường xuyên bồi dưỡng kỹ thuật KTĐG để họ thực hiện tốt trách nhiệm của mình. Chú ý bồi dưỡng cho giáo viên các kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin trong KTĐG.

3. Kết luận

Vấn đề kiểm tra đánh giá và quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá KQHT, rèn luyện của HSTH hiện nay đang thực hiện nhiều đổi mới theo quan điểm vì sự tiến bộ của người học. Tuy nhiên, để việc tổ chức và triển khai thực hiện hoạt động đánh giá KQHT, rèn luyện của học sinh ở các trường tiểu học theo quan điểm mới đang còn những hạn chế, bất cập. Nếu đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá KQHT của học sinh tại các trường tiểu học phù hợp với yêu cầu đổi mới và đặc điểm GDTH thì việc quản lý hoạt động kiểm tra đánh giá KQHT của học sinh sẽ đạt hiệu quả tốt, nâng cao chất lượng ĐGHS ở các trường tiểu học trên địa bàn huyện Thanh Trì trong bối cảnh đổi mới hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Chỉ thị số: 46/CT-BGDĐT của Bộ trưởng Bộ Giáo dục Đào tạo về việc tăng cường công tác đánh giá và kiểm định chất lượng giáo dục*, Hà Nội.
2. Trần Khánh Đức (2014), *Giáo dục và phát triển nguồn nhân lực trong thế kỷ XXI*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
3. Nguyễn Vũ Bích Hiền (2016), *Đổi mới đánh giá học sinh tiểu học*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
4. Nguyễn Xuân Thanh (2013), *Kiểm tra và thanh tra giáo dục*, NXB Đại học sư phạm Hà Nội